

TALLINN
2011

SISUKORD	2
A SELETUSKIRI	4
1. SISSEJUHATUS	4
2. DETAILPLANEERINGU LÄHTEDOKUMENDID JA KIRJAVAHETUS	4
2.1 Arvestamisele kuuluvad planeeringud ja dokumendid	4
2.2 Kirjavahetus	4
2.3 Alusplaan	4
3. OLEMASOLEV OLUKORD PLANEERITAVAL ALAL	5
3.1 Olemasoleva olukorra iseloomustus	5
3.2 Reljeef	5
4. PLANEERIMISLAHENDUS	6
4.1 Planeerimislahenduse kokkuvõte	6
4.2 Ehitusõigus	6
4.3 Arhitektuurilised nõuded ehitistele	7
4.4 Ehitistevahelised kujad	7
4.5 Maa-ala liikluskorraldus	8
4.6 Haljastus ja heakord	8
4.7 Keskkonkaidseabinõud ja planeeringu ellurakendamise kaasnev keskkonnamõju	8
4.8 Nõuded projekteerimisele planeeringualal	9
4.9 Planeeringu kehtestamisest tulenevate võimalike kahjude hüvitaja	9
4.10 Planeeringu rakendamine	9
4.11 Kuritegevuse riske vähendavad nõuded ja tingimused	9
5. TEHNOVÕRGUD	10
5.1 Veevarustus ning tuletõrjevesi	10
5.2 Olmereovee kanaliseerimine	10
5.3 Sadevete kanaliseerimine	10
5.4 Soojavarustus	10
5.5 Elektrivarustus	10
5.6 Sidevarustus	11
5.7 Gaasivarustus	11
5.8 Kitsendused	11
6.MAAKASUTUSE BILANSS	11
B KOOSKÖLASTUSTE LEHT	12

HARJU MAAKOND, SAUE VALD, ALLIKU KÜLA,
KOIDUMETSA TEE 5 KINNISTU JA LÄHIALA DETAILPLANEERING

TALLINN 2011

C GRAAFILINE OSA

- 1. Asendiskeem**
- 2. Geodeetiline alusplaan (olemasolev olukord) M 1:500**
- 3. Põhijoonis M 1:500**

D LISAD

- 1. Saue Vallavalitsuse korraldus Alliku küla Koidumetsa tee 5 kinnistu ja lähiala detailplaneeringu algatamise ning keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise kohta. Otsuse nr 744, kuupäev 21.12.2010**
- 2. Ajalehe kuulutused detailplaneeringu algatamise kohta**
- 3. Väljavõte Registrate ja Infosüsteemide Keskuse portaalist keskkonnamõju strateegilise algatamata jätmise kohta.**
- 3. Tehnilised tingimused veevarustuse ja kanalisatsiooni lahenduse koostamiseks**
- 4. Tehnilised tingimused gaasivarustuse lahenduse koostamiseks**
- 5. Eesti Energia Jaotusvõrgu OÜ Tehnilised tingimused**
- 6. Telekommunikatsioonialased tehnilised tingimused**
- 7. Elion Ettevõtte AS kooskõlastus nr 16844924**

A SELETUSKIRI

1.SISSEJUHATUS

Käesoleva detailplaneeringu tellijaks on Koidumetsa tee 5 kinnistu omanik Toomas Unt. Detailplaneeringu ala hõlmab 3066 m² suurusega Koidumetsa tee kinnistut ning ulatub 20 m väljapoole kinnistu piire. Detailplaneering on algatatud Saue Vallavalitsuse korraldusga nr 744 kuupäevaga 21.12.2010.a.

Käesolev detailplaneering on seni kehtivat Alliku küla Koidu ja Koidu I detailplaneeringut muutva sisuga – planeeringuga määratakse ehitusõigus ja hoonestustingimused kaksikelamu rajamiseks.

2. DETAILPLANEERINGU LÄHTEDOKUMENDID JA KIRJAVAHETUS

Planeeringu lähtedokumentideks on:

1. Saue Vallavalitsuse korraldus nr 744 kuupäevaga 21.12.2010.a. Alliku küla Koidumetsa tee 5 kinnistu ja lähiala detailplaneeringu algatamine ning keskkonnamõju strateegilise hindamises algatamata jätmise kohta,

2.1.Arvestamisele kuuluvad planeeringud ja dokumendid

Detailplaneeringu koostamisel on arvestatud järgnevate dokumentidega:

- Alliku küla Koidu ja Koidu I detailplaneeringuga
- Saue Valla üldplaneeringuga
- Saue Valla ehitusmääruse nõuetega
- Harju maakonna teemaplaneeringu „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“

2.2.Kirjavahetus

Planeeringu käigus toimunud kirjavahetus ametkondade ja eraisikutega on toodud planeeringu lisades.

2.3.Alusplaan

Detailplaneeringu koostamisel on aluseks võetud AV Geodeesia OÜ poolt 25.02.2011.a.möödistatud Koidumetsa tee 5 kinnistu geodeetiline maa-ala plaan täpsusastmega M 1:500.

3. OLEMASOLEV OLUKORD PLANEERTAVAL ALAL

3.1. Olemasoleva olukorra iseloomustus

Planeeringuala asub Harju maakonnas Saue vallas Alliku külas Koidumetsa tee 5 kinnistul ja lähialal – antud piirkond on välja kujunenud väikeelamupiirkond. Koidumetsa tee 5 kinnistu asub Saue Vallavolikogu 26.juuni 2003 otsusega nr 047 kehtestatud Koidu ja Koidu I kinnistute detailplaneeringu koosseisus, millega anti Koidumetsa tee 5 kinnistule ehitusõigus ühe väikeelamu ja abihoone rajamiseks, ehitusaluse pinnaga 250 m². Kehtiva detailplaneeringuga on planeeritava maa-ala maakasutuse juhtfunktsiooniks määratud väikeelamute ala, s.o. põhiliselt ühepere- ja ridaelamutele mõeldud ala ning asub selge struktuuriga tänavate elurajoonis. Elamukruntide suuruseks on planeeringualal 1200-3100 m². Koidumetsa tee 5 kinnistu suurus on 3066 m² ja sihtotstarve on elamumaa. Tegemist on hoonestamata kinnistuga. Piirkonnas on väljaarendatud ja töötav taristu. Koidumetsa tee 5 kinnistuga piirnevatel katastriüksustel hoonestus veel puudub. Teisel pool Koidumetsa teed asuval kinnistul on viilkatusega ja puitlaudisega elamu.

Lõuna küljest piirneb kinnistu kraaviga, mis on maaparandussüsteemi eesvool. Antud kraav on alla 10 km² valgalaga ja kraavi veekaitsevöönd on 1m vee piirist.

Kontaktvööndis paiknevad väikeelamud, mis on enamasti ehitatud puitmaterjalist, üksikud ka kivimaterjalist.

Piirkonna ehitusgeoloogilised tingimused on head, keskordoviitsiumi Keila lademe lubjakivid lasuvad 0,5 kuni 5 m sügavusel. Pinnakatte moodustavad 0,3 kuni 1 m paksune liivmullasegune kasvukiht ning selle all liivsavi ning saviliivmoreen.

Kinnistut iseloomustavad andmed on toodud tabelis 1.

Tabel 1. Olemasolev olukord kinnistutel

Kinnistu nimi	Kinnistu suurus m²	Maakasutuse sihtotstarve	Hoonete ja rajatiste arv kinnistul
Koidumetsa tee 5 72701:005:0323	3066 m ²	elamumaa	0

3.2. Reljeef

Maa-ala reljeef on valdavalt tasane ilma suuremate muutusteta. Maapind tõuseb planeeringualal lõunast põhja suunas suhteliselt ühtlaselt. Keskmiseks maapinna kõrguseks on 29,30 m, madalaim kõrgus on 28,56 ja kõrgeim kõrgusarv on 29,72

HARJU MAAKOND, SAUE VALD, ALLIKU KÜLA,
KOIDUMETSA TEE 5 KINNISTU JA LÄHIALA DETAILPLANEERING

TALLINN 2011

4. PLANEERIMISLAHENDUS

4.1 Planeerimislahenduse kokkuvõte

Käesoleva planeeringuga antakse ehitusõigus ja määratakse hoonestustingimused kaksikelamu rajamiseks Koidumetsa tee 5 kinnistule. Olemasolevale katastriüksusele planeeritakse kuni kahekorruselise kahe korteriga kaksikelamu ja maksimaalselt kaks abihoonet. Planeerimisel on lähtutud, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ning väljakujunenud asustusest.

Planeeritavale krundile on ette nähtud rajada uushoonestus. Uushoonestus on mõõtmel samalaadne ümbruskonnas juba olemasolevate hoonetega. Hoonete vahelised kujad peavad olema vastavuses planeeringuga ning ehitiste tuleohutuse normidega.

Detailplaneeringu põhijoonisel (joonis 2) on tähistatud võimalikud hoonete asukohad kinnistul planeeritava ehitusalana, st et planeeritavaid hooneid võib ehitada ainult joonisel näidatud ehitusalasse. Detailplaneeringu põhijoonisel on toodud ka soovituslik kaksikelamu asukoht. Ehitiste maksimaalseks kõrguseks on lubatud 9m ja ehitusaluseks pinnaks 500 m². **Samuti ei tohi väikeehitisi, pindalaga alla 20 m², rajada väljaspoole detailplaneeringuga ettenähtud ehitusala.**

Planeerides on arvestatud, et säiliks looduslähedane ja -sõbralik puhkekeskond. Kuna liiklusintensiivsus kõrvalasetsevatel teedel on väike, on ka müra ja saaste mõju väheoluline. Planeeritavas väärtuslikus keskkonnas on inimesel võimalus nautida loodust ja kohustus seda hoida. Planeeringuga keskkonnale olulist mõju ei avaldata.

Hoonestusele juurdepääsuks saab kasutada olemasolevat Koidumetsa teed, millelt pääseb ka Allika-Laagri-Hüüru teele. Tulevased hooned peavad olema projekteeritud ja ehitatud selliselt, et moodustuks piirkonnas ühtne terviklik arhitektuurne ansambel.

4.2. Ehitusõigus

Tabel 2. Ehitusõiguse tabel

kinnistu nimetus	kinnistu suurus m ²	suletud brutopind m ²	maksimaalne ehitusalune pind m ²	maksimaalne täisehituse protsent	maksimaalne korruselisus	hoonete arv kinnistul (elamu+abihooned)	sihtotstarve detailplaneeringu liigi järgi	sihtotstarve katastriüksuse liigi järgi	Katusekalle	planeeritud parkimiskohtade arv	tulepü sivusklass
Koidumetsa tee 5	3066	900	500	16	2	1+2	100%EP	100% 001;E	0-45°	2+2	TP3

Planeeritavate abihoonete kõrgus on kuni 5 m

EP- pereelamu maa

E - elamumaa

4.3. Arhitektuurilised nõuded ehitistele

Projekteeritavad hooned peavad paiknema planeeringujoonisel märgitud ehitusalal. Kohustuslikku ehitusjoont ei ole määratud. Hoonestusviis on lahtine. Hoonete vahelised kujad peavad olema vastavuses planeeringuga ning ehitiste tuleohutuse normidega.

Tagamaks looduskeskkonda sobiva tagasihoidliku arhitektuurse keskkonna kujundamist, on planeeritavatele ehitistele esitatud järgmised nõuded:

Hoonete katuste lubatavad kalded on vahemikus 0-45°, maks harja kõrgus on 9m olemasolevast maapinnast.

Elamutel on fassaadide viimistlusmaterjalide osas keelatud kasutada sünteetilisi (plast-, metall-, tehiskivi-, jmt) fassaadikattesüsteeme. Soovitavad materjalid on looduslik kivi, silikaat- või põletatud tellised, hõveldatud või hõveldamata laudis ning krohvfaasid. Ei ole lubatud kasutada õhekrohvi. Lubatud on kasutada klaaspakett-fassaadisüsteeme puit- või alumiiniumprofiilkonstruktsioonis lengides. Lubatud on ka funk stiilis kaksikelamu. Katusematerjalina võib kasutada katuseplekki, katusesindleid, keraamilisi kive või katusekatte rullmaterjale. Katusekattematerjalide lubatud toonid on tumehall ja must. Hoonete vahelised kujad peavad olema vastavuses planeeringuga ning ehitiste tuleohutuse normidega.

Tabel 3. Arhitektuurinõuded ehitistele

Katusekalle	0°-45°
Põhilised välisviimistlusmaterjalid	Puit, krohv, kivi, klaas
Minimaalne tulepüsivusaste	TP3

Soovituslik piirdeaedade maksimaalne kõrgus on 1,5m. Materjaliks puit, kivi ja muud looduslikud materjalid. Juhul kui soovitakse rajada kinnistu teepoolsesse külge läbipaistmatut piirdeaeda on selle maksimaalseks kõrguseks 1,2 m.

4.4. Ehitistevahelised kujad

Ehitistevahelised kujad on lahendatud vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele nr 315 "Ehitisele ja selle osale esitatavad tuleohutusnõuded".

Detailplaneeringuga lubatud madalaim tulepüsivusklass on TP3. Hoonete projekteerimisel tuleb arvestada normikohaste kujadega ehk kahe TP3 klassi kuuluva hoone omavaheline kaugus peab olema vähemalt 8 m. Kui soovitakse ehitada hooneid lähemale lubatud normidest, tuleb rajada vastavad tulemüürid. Täpsemad tulekaitsenõuded tagatakse konkreetse hoone projekteerimise käigus, lähtudes kehtivatest normidest.

Planeerimisel on arvestatud, et hoonetele tuleb tagada tulekustutus- ja päästetööde teostamise võimalus. Päästemeeskonnale on tagatud päästetööde tegemiseks piisav juurdepääs tulekahju kustutamiseks ettenähtud päästevahenditega.

Tuletõrjeveevõtuhüdrant asub planeeringualast ca 90 m kaugusel Hämariku tee ja Koidu tee ristmikul.

4.5. Maa-ala liikluskorraldus

Juurdepäas T 11184 Allika-Laagri-Hüüru teelt Koidumetsa 5 kinnistule toimub mööda asfaltkattega Hämariku teed ja Koidumetsa teed. Tegemist on kahesuunalise liiklusega teedega.

Sissepäas krundile tuleb rajada laiusega vähemalt 3,5m võimaldades juurdepäasu tulekustutus- ja päästemeeskonnale. Täpsem askoht määratakse koos elamu ehitusprojektiga. Normikohane parkimine, neli kohta, on ette nähtud oma krundil. Tänaval parkimine on lubatud vastavalt liikluseeskirjas toodud nõuetele. Vastavalt tulevase hoone vajadustele võib parkimiskohtade arvu suurendada.

4.6. Haljastus ja heakord

Krundi ilmestamiseks haljastada krunti kõrg- ning madalhaljastusega. Haljastust võiks planeerida kinnistu pinnast ca 15%. Krundi piiretena võib kasutada hekki, kuid mitte kõrgemat kui 1,5m Planeeringualal pole määratud kohustuslikku kõrghaljastust ega alasid, kuhu ei tohi puid istutada.

Ala vertikaalplaneerimine teostatakse hoonete projekteerimise käigus.

4.7. Keskkonnakaitse abinõud ja planeeringu ellurakendamise kaasnev keskkonnamõju

Planeeritaval alal keskkonnaohtlike objekte ei ole ega planeerita. Keskkonnakaitse abinõud planeeritaval alal on:

- kommunikatsioonide ja reoveesüsteemide laitmatu funktsioneerimise tagamine;
- kinniste konteinerite paigaldamine kinnistule olmejäätmete kogumiseks ning tsentraliseeritud äraveo tagamine. Jäätmete vedu võib teostada vastavat litsentsi omav ettevõtte.

Järgnevalt on toodud punktid, mis analüüsivad detailplaneeringu ellurakendamise kaasnevat keskkonnamõju:

1. Kavandatava tegevusega ei kaasne ohtu inimeste tervisele. Kavandatava tegevusega kaasnev tõenäosus õnnetuste esinemiseks ei erine tavapärasest.
2. Kui kavandatav tegevus arvestab keskkonnaga, ei ole mõju suurus ja ruumiline ulatus ümbritsevale keskkonnale ohtlik ega ületa keskkonna vastupanu- ja taastumisvõimet ning seega oluline keskkonnamõju puudub.
3. Kuna uusi teid ei rajata ja ümruskonnas liiklusintensiivsus on väike, ei ole selle mõju müra ja õhusaaste näol oluline. Elamute väljaarendamisega kaasneb liiklusintensiivsuse minimaalne tõus.
4. Olulisi negatiivseid mõjusid pinnasele ega niiskusrežiimile ette näha pole.
5. Inimeste heaolu seisukohast on antud maa-ala elukohaks sobilik ja piirkond on elamupiirkonnaks välja arendatud. Kinnistu läheduses olulise keskkonnamõjuga tegevusi KeHJS seaduse § 6 lg 1 ja 2 tähenduses ei asu. Seega negatiivset mõju, näiteks õhu (sh müra) saastatuse näol või põhja- ja pinnaveele, mis võiksid ohustada inimese tervist ja heaolu, ei ole.
6. Elamu lisandumisel suureneb olmejäätmete teke piirkonnas. Kinnistu omanikul

- on kohustus tagada oma kinnistul nõuetekohane jäätmekäitlus nii hoonete ehituse kui ka ekspluatatsiooni faasis
7. Õhu saaste näol kruntidele elamu ja abihoonete rajamine negatiivset mõju ei oma. Mõningal määral tekib müra ehitustegevuse käigus, mis võib häirida lähinaabreid, kuid seda võib lugeda minimaalseks.

Planeerija eelhinnang võimaldab järeldada, et kui detailplaneering koostatakse arvestades keskkonna- ja õigusaktide nõudeid, ei kaasne detailplaneeringu ellurakendamisega tõenäoliselt olulist negatiivset keskkonnamõju.

4.8. Nõuded projekteerimisele planeeringualal

Detailplaneering on kehtestamise järel aluseks edaspidi koostatavatele ehituslikele projektidele planeeringualal. Ehitusprojektide koostamisel tuleb lähtuda Eesti Vabariigi õigusaktidest. Enne ehitusprojekti esitamist ehitusloa taotluseks, tuleb hoonete eskiislahendused kooskõlastada Saue Vallavalitsuse ehitusala spetsialistiga. Kohalik omavalitsus võib anda välja lisaks kehtestatud detailplaneeringule nõudeid täpsustavaid projekteerimistingimusi.

4.9. Planeeringu kehtestamisest tulenevate võimalike kahjude hüvitaja

Juhul kui planeeritava tegevusega tekitatakse kahju kolmandatele osapooltele, kohustub kahjud hüvitama kinnistu igakordne omanik.

4.10. Planeeringu rakendamine

Kogu ala väljaehitamine toimub kinnistu valdaja vahenditega. Detailplaneeringuga ettenähtud ehitusõigused realiseeritakse kinnistu valdajate poolt.

4.11. Kuritegevuse riske vähendavad nõuded ja tingimused

Planeerimisel on lähtutud järgmistest kuritegevust vähendavatest meetmetest:

- ala elav kasutus (naabrustunde kujundamine, tühermaade ja mahajäetud alade tekkimise vältimine)
- piirkonna hea nähtavus (elamute ja üldkasutatavate alade vaheline nähtavuse tagamine, mis tõstab ka naabrivalve efektiivsust)
- parkimiskohtade lähedus hoonetele, sissesõiduteede nähtavus, korrashoid
- Kiired korrastustööd vähendavad edaspidist uute vandalismi-rünnakute poolt tekitatavat suuremat kahju. Kiire korrastamine tagab jälgimis-, kontroll- ja haldamispoliitika olemasolu.
- Süttimatust materjalist prügianumate kasutamine vähendab süütamise riski.
- Juurdepääsuteede (eriti öösiti kasutatavate teede) jälgimine vähendab vägivaldsete kuritegude riski, eriti juhul kui kasutatakse ka videovalvet.
- Korrashoid, eriti süttiva prügi kiire eemaldamine vähendab süütamise ohtu. See nõuab pidevat järeelvalvet ning ranget haldamispoliitikat

5. TEHNOVÕRGUD

Magistraalsed tehnovõrgud on piirkonnas välja arendatud. Kinnistustiseste liitumistorustike ja kaablite väljehitamine toimub koostöös kommunikatsioonide omanike ja valdajatega.

5.1 Veevarustus ning tuletõrjevesi

Planeeritava hoone veevarustus tagatakse Koidumetsa teele rajatud ühisveevõrgi torustiku baasil. Koidumetsa tee 5 kinnistu jaoks on rajatud Koidumetsa teele liitumispunkt. Planeeringuga nähakse ette lisaks olemasolevale veevarustuse liitumispunktile täiendav väljavõte tänava peatorustikust tarnetoru ja liitumispunktiga kinnistu piirile. Selline lahendus tagab Kummagi korteri veevarustuse eraldi liitumispunkti baasil.

Planeeritava hoonekompleksi välistulekustutusvee normvooluhulk on 10 l/sek kahe tunni jooksul. Tuletõrjeveevõtukohana on kavandatud kasutada Hämariku tee ja Koidu tee ristmikul asuvat hüdranti. Veevõtukoht asub detailplaneeringu alast ca 90 m kaugusel.

5.2. Olmereovee kanaliseerimine

Planeeringuga hõlmataval kinnistul kogutavad olmeheitveded tuleb kanaliseerida Koidumetsa teele rajatud reoveekanaliseerimiseks. Lahenduse kohta koostada litsenseeritud projekteerijal tööprojekt. Kanalisatsioonisüsteem lahendatakse lahkvoolsena.

5.3. Sadevete kanaliseerimine

Sadeveded on ette nähtud immutada kinnistu piires. Lubamatu on vete suunamine naaberkinnistutele. Pinnaseliigvete ärajuhtimine on võimalik Koidumetsa teele rajatud drenaazitorustiku baasil.

5.4. Soojavarustus

Kinnistul paikneval elamu küte lahendatakse individuaalsete küttesüsteemidena. Süsteemide valik tehakse vastavalt hoonestaja soovidele hoonete projekteerimise käigus. Kasutada süsteeme, mis oleksid energiasäästlikud ning minimaalselt keskkonda saastavad.

Võimalikud variandid:

- elektriküte
- gaasiküte;
- tahhküte;
- erinevate küteliikide üheaegne kasutamine.

5.5. Elektrivarustus

Elektriga varustamine toimub olemasolevast elektrikilbist maaklaabliga vastavalt Eesti

HARJU MAAKOND, SAUE VALD, ALLIKU KÜLA,
KOIDUMETSA TEE 5 KINNISTU JA LÄHIALA DETAILPLANEERING

TALLINN 2011

Energia AS poolt väljastatud tehnilistele tingimustele. Liitumiskilp asub kinnistu piiril. Soovituslik peakaitsme suurus on 3x16A kummagi korteri jaoks.

5.6 Sidevarustus

Sidevarustusega liitumine ja ühenduste projekteerimine toimub vastavalt võrgu valdaja tehnilistele tingimustele.

5.7 Gaasivarustus

Planeeritava hoone gaasivarustus tagatakse Koidumetsa teele rajatud A kategooria gaasitorustiku baasil. Koidumetsa tee 5 kinnistu jaoks on rajatud Koidumetsa teele liitumispunkt. Planeeringuga nähakse ette lisaks olemasolevale gaasivarustuse liitumispunktile täiendav väljavõte tänava peatorustikust tarnetoru ja liitumispunktiga kinnistu piirile. Selline lahendus tagab Kummagi korteri gaasivarustuse eraldi liitumispunkti baasil.

5.8. Kitsendused

Koidumetsa tee 5 kinnistule laienevad järgnevad piirangud:

1. maaparandussüsteemi eesvool valgalaga alla 10 km² - veekaitsevöönd 1m kraavi tavalisest veepiirist (Veeseadus §29)
2. Riigitee 11184 Allika-Laagri-Hüüru – teekaitsevöönd 50 m äärmise sõiduraja teljest (Teeseadus §13)
3. Riigitee 11184 Allika-Laagri-Hüüru – sanitaarkaitsevöönd 60 m tee servast.

6.MAAKASUTUSE BILANSS

Tabel 5. Maakasutuse bilanss

Planeeritava ala sihtotstarve	Pindala m	%
Elamumaa	3066	100

B KOOSKÕLASTUSTE LEHT

ASUTUS	KUUPÄEV	KOOSKÕLASTAJA	SISU	
Põhja-Eesti Päästkeskus	04.05.2011	Tamur Vaher	Kooskõlastatud	
AS Elion Ettevõtted	06.05.2011	Rein Uustal	Kooskõlastatud. Tööprojekt kooskõlastada täiendavalt	